

Permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området

Norges Luftsportforbund (NLF) takker for muligheten til å komme med skriftlig innspill til Transport og kommunikasjonskomiteens høring for Prop. 1 S (2025-2026).

NLF har nær 20.000 medlemskap med flygende personell spredt i hele landet, hvor småflymiljøet utgjør en stor del. Vi bidrar med viktig rekruttering, både til den sivile og militære luftfarten. Vi bistår i norsk beredskap og vi arbeider for å fremme sikker luftfart og ny teknologi. I sentrum står flygledere på tvers av geografier og generasjoner.

Departementet bør tydeliggjøre økt levetid på Kjeller flyplass frem til 2030

Helt fra stengingen av Fornebu i 1998 har Kjeller vært base for småflytrafikken i hovedstadsområdet. I fjor høst vedtok Lillestrøm kommune at området skal brukes til boligutvikling. Det skjer etter at Forsvarets behov for rullebanen, etter planen, opphører i løpet av 2026.

I juni 2021 (vedtak nr. 1098, 2. juni 2021) vedtok Stortinget at *«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for Stortinget med en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området. Inntil en slik plan foreligger og er realisert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass»*.

Regjeringen skriver i statsbudsjettet at aktiviteten ved Kjeller flyplass «sannsynligvis kan pågå frem mot 2030», basert på at prosessen med arealplanlegging i Lillestrøm kommune vil ta tid. NLF mener myndighetene bør gi en tydeligere avklaring på at dagens løsning ved Kjeller flyplass ikke bare kan, men også skal fortsette på ubestemt tid, så lenge en annen løsning ikke er realisert. Dette vil være i tråd med ordlyden formulert i Stortingets vedtak i saken fra 2021.

En permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området er luftfartsmyndighetenes ansvar

I forslaget til statsbudsjett heter det at *«Departementet er opptatt av at småflymiljøet selv bør ha en aktiv rolle i den videre vurderingen av de aktuelle alternativene, og at dette bør skje i tett dialog med konsesjonshaverne av de aktuelle lufthavnene for å utforske hvordan ulike initiativer kan bidra til å skape gjensidige fordeler»*.

NLF vil understreke at det, i tråd med Stortingets vedtak fra 2021, er luftfartsmyndighetene, ikke småflymiljøet, som skal finne en erstatning for Kjeller flyplass. Småflymiljøet vil gjerne involveres, men vi kan ikke opptre som en forhandlingspart på vegne av staten.

Når det gjelder finansiering står det i regjeringens forslag til statsbudsjett at spillemidler til idrettsanlegg kan være en mulighet til å få tilskudd til bl.a. start-/landingsstriper og hangarer. NLF understreker at de finansielle forpliktelsene som følger med å realisere en permanent løsning tilhører luftfartsmyndighetene.

Dette sammenfaller også med sakens historikk. Da småflytrafikken ble avviklet ved daværende Oslo lufthavn, Fornebu ble det, i forbindelse med utbyggingen av nye Oslo lufthavn, Gardermoen avsatt 50 millioner kroner til bygging av en ny småflyplass, ref. St. prp. nr. 90 (1991-92).

Det avsatte beløpet er populært kalt «Fornebupotten», der det fortsatt skal gjenstå et tosifret antall millioner kroner. Etter omleggingen fra Luftfartsverket i 2003, er det Avinor som har disponert ressursbruken av «Fornebupotten».

Således er det Kap. 1315 «Tilskudd til Avinor AS» med Post 71 «Tilskudd til pålagte oppgaver» som er det relevante kapitlet for å adressere finansieringen når en permanent løsning skal realiseres.

NLF understreker at de finansielle forpliktelsene som følger med å realisere en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området er et ansvar som tilhører luftfartsmyndighetene, på samme måte som med drift og etablering av Avinors flyplasser.

En permanent løsning i Oslo-området består av potensielt syv flyplasser

I forslaget til statsbudsjett for 2026 står det at Samferdselsdepartementet løpende vil vurdere om bruk av konsesjonsvilkår for aktuelle flyplasser kan være et supplerende virkemiddel for å skape tilstrekkelig ny kapasitet for de som mister tilbudet på Kjeller. NLF støtter dette.

De hovedstadsnære flyplassene der småfly opererer per 2025 inkluderer Kjeller, Gardermoen, Rygge, Eggemoen, Hokksund, Ski og Oslo sjøflyplass, Lilløykilen på Fornebu. Nesten alle disse flyplassene har mottatt midler fra den omtalte «Fornebupotten», samt er avhengig av konsesjon fra Luftfartstilsynet. NLF mener det er positivt at departementet ser alle de hovedstadsnære flyplassene i sammenheng når en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området skal utformes.

I forslaget til statsbudsjett peker regjeringen på at aktuelle alternativer kan være flyplassene Eggemoen i Ringerike kommune, Jarlsberg i Tønsberg kommune og Åstorp i Rakkestad kommune. Småflymiljøet anser at de to sistnevnte ikke kan være hovedkomponenter i en permanent løsning, primært på grunn av reisetid fra hovedstaden. NLF mener derfor at regjeringen må starte forhandlinger med eieren av Eggemoen flyplass.